Lietas materiāli Nr.133017713

Lietvedības Nr.104AA-660-14/9

S P R I E D U M S

Rīgā, 2014.gada 2.septembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesnese I.Amoliņa

tiesneši I.Logina un J.Stukāns

rakstveida procesā apelācijas kārtībā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par **/pers. B/, personas kods /personas kods/,** saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{30}panta, sakarā ar /pers. B/ iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2014.gada 3.marta spriedumu.

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

k o n s t a t ē j a :

2012.gada 22.oktobrī Biroja Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas amatpersona sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu RD Nr.001480 par to, ka /Nosaukums/domes priekšsēdētājs /pers. B/, 2012.gada 15.martā u n 2012.gada 25.aprīlī, /Nosaukums/domes sēdē piedaloties lēmuma pieņemšanā un balsojot „pret" 2012.gada 15.marta deputāta iesnieguma Nr.12/12, 2012.gada 15.marta deputāta iesnieguma Nr.15/12 un 2012.gada 25.aprīļa deputāta iesnieguma Nr.16/12 izskatīšanu par /Nosaukums/domes priekšsēdētāja /pers. B/ iespējamām prettiesiskajām darbībām un likuma normu neievērošanu iekļaušanu /Nosaukums/domes darba kārtībā, kurās pats /pers. B/ bija personiski ieinteresēts, atradās interešu konflikta situācijā un nav ievērojis likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" (turpmāk-Likums) 11.panta pirmajā daļā valsts amatpersonai noteiktos ierobežojumus (lietas 24.-25.lapa).

2012.gada 7.novembrī Biroja Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītāja pienākumu izpildītājs /pers. D/ izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu Nr.870/1-24/165 un nolēma, saskaņā ar LAPK 239.panta 1.punktu izbeigt lietvedību /pers. B/ administratīvā pārkāpuma lietā pēc LAPK 166.^{29}panta, t.i., par neziņošanu par savu atrašanos interešu konflikta situācijā Likuma 21.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktajā kārtībā, jo notikumā netika konstatēts administratīvā pārkāpuma sastāvs. Par valsts amatpersonai noteikto aizliegumu neievērošanu, t.i., par valsts amatpersonas funkciju veikšanu interešu konflikta situācijā sauca /pers. B/ pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.^{30}panta un sodīja ar naudas sodu Ls 50,00 (lietas 31.-33.lapa).

Šo lēmumu /pers. B/ apstrīdēja, iesniedzot sūdzību Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā.

Ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2012.gada 28.decembra lēmumu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītāja pienākumu izpildītāja /pers. D/ 2012.gada 7.novembra lēmums ir atstāts negrozīts un /pers. B/ sūdzība ir noraidīta.

Nepiekrītot Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2012.gada 28.decembra lēmumam, /pers. B/ to pārsūdzēja Rīgas rajona tiesā.

Ar Rīgas rajona tiesas 2014.gada 3.marta spriedumu ir atstāts negrozīts Korupcijas apkarošanas un novēršanas biroja (turpmāk – Iestādes lēmums) 2012.gada 28.decembra lēmums Nr.1/9652, bet /pers. B/ sūdzība ir noraidīta.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka lestādes lēmums ir pareizs un pietiekams un, izmantojot Latvijas APK 289.^{13}panta trešajā daļā noteikto, pievienojas lestādes Lēmuma motivācijai un izvērstāks argumentu izklāstu šajā sakarā nenorāda.

Par sūdzības iesniedzēja norādītajiem argumentiem tiesa spriedumā norādījusi, ka ar Lēmumu sūdzības iesniedzējs saukts pie administratīvās atbildības par Latvijas APK 166^{30}.pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu. Latvijas APK 166^{30}.pantā paredzēta administratīvā atbildība par likumā noteikto komercdarbības, valsts amatpersonas amata savienošanas, pārstāvības, ienākumu gūšanas ierobežojumu vai tādu ierobežojumu pārkāpšanu, kuri noteikti attiecībā uz rīcību ar valsts vai pašvaldības mantu, kā arī par valsts amatpersonas funkciju veikšanu interešu konflikta situācijā.

Tiesa konstatējusi, ka lietā nepastāv strīds par to, ka sūdzības iesniedzējs, būdams /Nosaukums/domes priekšsēdētājs, 2012.gada 15.martā un 2012.gada 25.aprīlī /Nosaukums/domes sēdē piedalījās lēmuma pieņemšanā un balsoja pret deputāta 2012.gada 15.marta iesnieguma Nr.12/12, deputāta 2012.gada 15.marta iesnieguma Nr.15/12 un deputāta 2012.gada 25.aprīļa iesnieguma Nr. 16/12 izskatīšanu par /Nosaukums/domes priekšsēdētāja /pers. B/ iespējamām prettiesiskām darbībām un likuma normu neievērošanu iekļaušanu /Nosaukums/domes darba kārtībā.

Lietā pastāv strīds par to vai sūdzības iesniedzējs kā valsts amatpersona, veicot iepriekšminētās darbības, ir atradies interešu konfliktā.

Atbilstoši likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 1.panta 5.punkta nosacījumiem interešu konflikts ir situācija, kurā valsts amatpersonai, pildot valsts amatpersonas amata pienākumus, jāpieņem lēmums vai jāpiedalās lēmuma pieņemšanā, vai jāveic citas ar valsts amatpersonas amatu saistītas darbības, kas ietekmē vai var ietekmēt šīs valsts amatpersonas, tās radinieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses.

Šī likuma 11.panta pirmās daļas nosacījumi paredz, ka valsts amatpersonai ir aizliegts, pildot valsts amatpersonas pienākumus, sagatavot vai izdot administratīvos aktus, veikt uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkcijas, slēgt līgumus vai veikt citas darbības, kurās šī valsts amatpersona, tās radinieki vai darījumu partneri ir personiski vai mantiski ieinteresēti.

Tiesa spriedumā secinājusi, ka no šīm likuma normām izriet, ka valsts amatpersonai, pildot valsts amatpersonas pienākumus, ir aizliegts veikt tādas darbības, kurās šī valsts amatpersona ir personiski ieinteresēta. Neievērojot šo aizliegumu, valsts amatpersona nonāk interešu konflikta situācijā, par ko ir paredzēta administratīvā atbildība Latvijas APK 166^{30}.pantā. Interešu konflikta situācijā amatpersona atrodas tikai tad, ja tā aktīvi izpilda savus amata pienākumus, ir saņēmusi konkrētus darba uzdevumus un no šo jautājumu risināšanas var tikt ietekmētas likumā nosaukto personu intereses.

Sūdzības iesniedzējs nav noliedzis, ka viņš, būdams /Nosaukums/domes priekšsēdētāja amatā novada domes sēdēs 2012.gada 15.martā un 2012.gada 25.aprīlī ir piedalījies lēmuma pieņemšanā un balsojis pret iepriekš norādīto deputāta iesniegumu, kuros ietvertie jautājumi skartu sūdzības iesniedzēju, iekļaušanu izskatīšanai domes sēdē. Sūdzības iesniedzējs argumentējis, ka deputāta /pers. H/ iesniegumiem Nr.12/12;15/12;16/12, par kuriem tika lemts, nebija pievienots lēmuma projekts, tāpēc šos jautājumus iekļaut domes sēdes darba kārtībā vispār nebija iespējams. Sūdzības iesniedzējs argumentējis, ka viņa balss nevarēja mainīt balsojuma rezultātu pēc būtības.

Tiesa, vērtējot sūdzības iesniedzēja norādītos argumentus, secinājusi, ka apstāklis, ka deputāta iesniegumiem nebija pievienots lēmuma projekts, nevar būt par iemeslu, lai sūdzības iesniedzējs pārkāptu likumu.

Tiesa atzinusi, ka ir ievēroti Latvijas APK 37.pantā noteiktie lietvedības termiņi.

Rīgas rajona tiesas 2014.gada 3.marta spriedumu apelācijas kārtībā pārsūdzēja /pers. B/ (turpmāk tekstā – Sūdzības iesniedzējs), iesniedzot apelācijas sūdzību, kurā lūdz atcelt Rīgas rajona tiesas 2014.gada 3.marta spriedumu un atzīt, ka Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs, pieņemot 2012.gada 28.decembra lēmumu Nr.1/9652 ir pieļāvis būtisku /pers. B/ Latvijas APK 260.panta otrajā daļā noteikto tiesību aizskārumu.

Sūdzības iesniedzējs pirmās instances tiesas spriedumu pārsūdz pilnā apmērā, pamatojoties uz turpmāk minēto:

1. Saskaņā ar Latvijas APK 132.panta pirmajā daļā noteikto un stingrā saskaņā ar Latvijas APK un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem, Sūdzības iesniedzējs uzsver, ka primāri jāpārbauda vai konkrētajā gadījumā pastāv visas likumā noteiktās administratīvā pārkāpuma pazīmes saukšanai pie administratīvās atbildības, respektīvi, vai konstatējams administratīvā pārkāpuma sastāvs. Sūdzības iesniedzējs norāda, ka izskatāmajā lietā konstatējams, ka Sūdzības iesniedzēja saukšanai pie administratīvās atbildības par Latvijas APK 166.^{30}pantā noteikto administratīvo pārkāpumu nav juridiska pamatojuma, jo sūdzības iesniedzēja darbībās nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

2. Likumā noteiktie ierobežojumi nav saprotami tādējādi, ka valsts amatpersona nekādos apstākļos attiecībā uz sevi nevar pieņemt nekādus lēmumus. Noteicošais kritērijs šajā gadījumā ir personiska vai mantiska ieinteresētība, kas ir obligāta pazīme administratīvā pārkāpuma sastāva konstatēšanai. Līdz ar to katrā konkrētajā gadījumā jāizvērtē iespējamā personiskā vai mantiskā interese attiecīgā lēmuma pieņemšanā.

3. Sūdzības iesniedzējs, atsaucoties uz Latvijas APK 289.^{13}panta trešajā daļā noteikto, norada, ka minētā panta nosacījumi neatbrīvo tiesu no pienākuma izskatīt administratīvā pārkāpuma lietu pēc būtības. Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību konvencijas 6.panta pirmā daļa uzliek par pienākumu tiesām motivēt savus spriedumus. Sūdzības iesniedzējam ir jābūt pārliecībai, ka tiesa, izskatot viņa sūdzību pēc būtības sniegs atbildes uz visiem sūdzībā norādītajiem argumentiem.

4. Sūdzības iesniedzējs pieturas pie viedokļa, ka katram pašvaldības domes deputātam savā darbībā ir jānodrošina augsti uzvedības standarti, kā arī spēja atzīt savas kļūdas un centies tās labot. Sūdzības iesniedzējam nav bijusi personiska interese izvairīties no cita deputāta ierosināto jautājumu izskatīšanas, līdz ar to uzskata, ka personiskā vai mantiskā interese attiecīgā lēmuma pieņemšanā nav konstatējama un nepastāv pamats Sūdzības iesniedzēja saukšanai pie administratīvās atbildības par Latvijas APK

166.[30]pantā norādīto administratīvo pārkāpumu.

5. Sūdzības iesniedzējs norāda, ka pirmās instances tiesa ir atstājusi bez pienācīgas ievērības to, ka deputāta /pers. H/ iepriekš minētajiem iesniegumiem lēmuma projekts netika pievienots, līdz ar to minētos jautājumus domes sēdes darba kārtībā iekļaut nebija iespējams. Balsojot „pret" /pers. H/ iesniegumu iekļaušanu sēdes darba kārtībā, Sūdzības iesniedzējs ir precīzi izpildījis likuma „Par pašvaldībām" 33.panta pirmo daļu, kas noteic, ka domes sēdē izskatāmi likuma projekti. Sūdzības iesniedzējs kritiski vērtē pirmās instances tiesas secinājumu, ka šie argumenti ir pretrunā ar visiem lietas materiāliem, jo pirmās instances tiesa nav norādījusi konkrētos materiālus, kas liedz sūdzības iesniedzējam sniegt argumentētu viedokli par norādīto. Savukārt, jautājumā par to, ka šāda Sūdzības iesniedzēja aizstāvības versija parādījās tikai sūdzībā par 2012.gda 28.decembra lēmumu, Sūdzības iesniedzējs uzsver, ka tas nemaina pārsūdzības būtību.

6. Sūdzības iesniedzējs norāda, ka 2013.gada 15.janvarī, kad Sūdzības iesniedzēja aizstāvis iepazinās ar lietas materiāliem, viņam netika uzrādīti visi lietas materiāli, līdz ar to, tika rupji pārkāptas Sūdzības iesniedzēja Latvijas APK 260.panta otrajā daļā noteiktās tiesības. Saskaņā ar Latvijas APK 7.panta otrajā daļā noteikto, Sūdzības iesniedzējs norāda, ka izskatāmajā lietā ir konstatējams, ka lietvedība ir veikta, pārkāpjot likumā noteikto kārtību, tostarp Advokatūras likuma 48.panta pirmās daļas 2. un 3.punktu, kas atzīstams par būtisku procesuālu pārkāpumu un personas pamattiesību aizskārumu. Sūdzības iesniedzējs norāda, ka šajā gadījumā piemērojams Administratīvā procesa likuma 256.[2]pants, atbilstoši kuram ir atzīstams, ka administratīvā akta izdošanas procesā ir pieļauts procesuālais pārkāpums, kas radījis būtisku personas Latvijas APK 260.panta otrajā daļā noteikto tiesību aizskārumu.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.[21] pantu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija 2014.gada 10.aprīlī pieņēma lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu rakstveida procesā. Apstākļus, kas liecinātu par nepieciešamību apelācijas sūdzību izskatīt tiesas sēdē Krimināllietu tiesu kolēģija nekonstatē.

Krimināllietu tiesu kolēģija, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma pamatojumu un apelācijas sūdzībā izteiktos argumentus, atzīst, ka sūdzības iesniedzēja apelācijas sūdzība ir noraidāma, pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts.

Krimināllietu tiesu kolēģija, pārbaudījusi Rīgas rajona tiesas 2014.gada 3.marta sprieduma un iestādes lēmuma motivāciju, atzīst, ka tā ir pareiza un pilnībā pietiekama. Tiesa ir izvērtējusi konkrētās lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un pamatoti atzinusi, ka iestādes lēmums ir tiesisks un pamatots. Līdz ar to tiesu kolēģija, saskaņā ar Latvijas APK 289[13].panta trešās daļas nosacījumiem, pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai un to neatkārto.

Sūdzības iesniedzējs iesniegtajā apelācijas sūdzībā pēc būtības ir atkārtojis tos pašus argumentus, kuri ir izvērtēti un pamatoti noraidīti iestādes lēmumā un pirmās instances tiesas spriedumā un tādēļ nav pamata tos vērtēt atkārtoti.

Papildus Krimināllietu tiesu kolēģija par apelācijas sūdzībā izteiktajiem argumentiem norāda sekojošo.

Sūdzības iesniedzējs apelācijas sūdzībā norādījis, ka viņa saukšanai pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 166[30].panta nav juridiska pamata, jo viņa darbībās nav konstatējams pārkāpuma sastāvs. Likumā noteiktie ierobežojumi nav saprotami tādējādi, ka valsts amatpersona nekādos apstākļos attiecībā uz sevi nevar pieņemt nekādus lēmumus.

Krimināllietu tiesu kolēģija nepiekrīt šādiem sūdzības iesniedzēja argumentiem, jo konkrētajā gadījumā uz sūdzības iesniedzēju attiecināmi likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 11.panta pirmās daļas nosacījumi. Interešu konflikta situācijas definīcija ir reglamentēta šā likuma 1.panta 5.punktā. Lietas faktiskie apstākļi norāda uz to, ka, piedaloties balsojumā un balsojot pret deputāta tādu iesniegumu iekļaušanu domes sēdes kārtībā, kas tieši skar sūdzības iesniedzēja personiskās intereses, sūdzības iesniedzējs kā valsts amatpersona ir atradies interešu konflikta situācijā. Tiesu kolēģija atzīst, ka konkrētajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes tam, ka deputāta iesniegumiem nebija pievienots lēmums projekts un tāpēc deputāta iesniegumu iekļaušanas domes sēdes darba kārtībā nebija iespējama pēc likuma. Latvijas APK 166[30].pantā paredzētais administratīvais pārkāpums pēc tā sastāva ir formāls un neparedz konkrētu seku iestāšanos. Proti, atbildība par pārkāpumu iestājas, kad valsts amatpersona pārkāpj tai ar likumu noteiktos ierobežojumus un aizliegumus.

Pretēji sūdzības iesniedzēja apgalvojumam, ka pirmās instances tiesa iesniegtās sūdzības argumentus un pamatojumu nav vērtējusi un analizējusi, Krimināllietu tiesu kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesa ir pilnībā novērtējusi visus lietas apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Turklāt, ievērojot Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņas, proti, kā vairākkārt atzinusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa, no Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. (*skat. 61. punktu 1994. gada 19.aprīļa spriedumā „Van de Hurk v The Netherlands"(iesnieguma Nr. 16034/90)).* Tiesnešiem ir jāuzklausa visi argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa

(*skat. Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986. gada 13. oktobra lēmumu lietā Nr. 10153/82 Austria*).

Izvērtējot apelācijas sūdzībā norādīto argumentu, ka pirmās instances tiesā tika pārkāptas iesniedzēja Latvijas APK 260.pantā paredzētās tiesības un tāpēc tiesvedība šajā lietā notikusi, pārkāpjot likumu, tiesu kolēģija atzīst šo argumentu par nepamatotu. Kā redzams no pirmās instances tiesas sēdes protokola, iesniedzējs un viņa aizstāvis uzskatīja par iespējamu pabeigt lietas izskatīšanu pēc būtības, nepiesakot nekādus lūgumus, kā arī pēc pirmās instances tiesas sprieduma pieņemšanas nekādi lūgumi attiecībā par iepazīšanos ar lietas materiāliem nav pieteikti.

Par nepamatotu tiesu kolēģija atzīst sūdzības iesniedzēja norādi par Administratīvā procesa likuma normu piemērošanu lietas izskatīšanā, jo tiesvedību administratīvo pārkāpumu lietās reglamentē Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa normas.

Saskaņā ar Euro ieviešanas kārtības likuma 4.panta otro daļu, sākot ar *euro* ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet

nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus. Nepabeigtā (neizpildītā) tiesiskā instrumenta kopsumma veidojas no konvertētajām sastāvdaļām. Nepabeigtā (neizpildītā) tiesiskā instrumenta kopsumma nepārsniedz sākotnējo tiesiskā instrumenta kopsummu latos, kura konvertēta *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus.

Konvertējot /Pers. B/uzlikto naudas sodu Ls 50 uz *euro*, tas sastāda EUR 71,14 (septiņdesmit viens *euro* 14 centi).

Ar 2014.gada 1.janvāri par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts Latvijas APK 166^{30}.pantā, valsts amatpersonai uzliek naudas sodu no 70 līdz 350 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Latvijas APK 8.panta pirmās daļas nosacījumiem, persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, ir atbildīga saskaņā ar likumu, kas ir spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā un vietā. Šī panta otrās daļas nosacījumi paredz, ka aktiem, kas mīkstina atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem vai atbrīvo tās, ir atpakaļejošs spēks, tas ir, tie attiecas arī uz pārkāpumiem, kas izdarīti pirms šo aktu izdošanas.

Saskaņā ar Latvijas APK 8.pantā noteikto /pers. B/ par Latvijas APK 166^{30}.pantā paredzēto pārkāpumu ir uzliekams naudas sods EUR 70(septiņdesmit *euro*) apmērā.

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $289.^{12}$panta otrās daļas 1.,4.punktu, $289.^{21}$, $289.^{22}$pantu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

n o s p r i e d a :

Rīgas rajona tiesas 2014.gada 3.marta spriedumu atstāt negrozītu, /pers. B/ apelācijas sūdzību noraidīt.

/pers. B/ par Latvijas APK 166^{30}.pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu uzlikt naudas sodu EUR 70 (septiņdesmit *euro*).

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Amoliņa

Tiesneši (personiskais paraksts) I.Logina

(personiskais paraksts) J.Stukāns